

Dit volk is inderdaad diep in zijn eigen wezen geworteld gebleven: het is diep-in Vlaamsch, en alles wat er van den vreemde toekomt is niet anders dan een prikkel, die zijn bloed dapperder doet jagen, die zijn levenszin opwekt, den levensdrang die zich naar eigen wezen wil uiten en ontwikkelen.

Antwerpen voelt den nood om ongerept zijn robuste persoonlijkheid te bewaren, en dit juist vanwege de aanraking met de elementen van buiten. Het is gastvrij, is gelukkig zich te mogen meten aan andere volken, het ontvangt ze met dankbaarheid en genegenheid, maar het beseft, dat het zich niet mag aanpassen aan wat hem niet past. De elementen die van elders toevloeien zijn van tijdelijken aard; de Antwerpenaar teert op zijn eigen Vlaamsch wezen, groeit er in, bouwt er op, en ziedaar waarom hij kan weerstaan aan de heterogene elementen, die tot hem komen, en waar hij zich desnoods harmonisch mee vermengt zonder er zich echter ooit geheel in op te lossen; hij leeft op zijn diep-eigen goed.

Iemand heeft eens een lofspraak op Antwerpen geschreven, in bazuinend Fransch, met een overvloed van rijke en ondagelijksche woorden. Antwerpen is een gastvrije, een edelmoedige, een milde, zelfs een wat al te milde „maagd”. De Maagd van Antwerpen is een symbool, waar men vroeger in ommegangen mee praalde. Die maagdelijkheid is niet heelemaal ongeschonden, naar het schijnt. Deze robuste vrouw kan de omhelzingen van zeer velen verdragen.

Maar ziet, de kinderkens, die uit deze omhelzingen geboren worden, 't zijn.... weer Sinjoren. De diverse nationaliteiten, die zich in haar schoot neervlijen.... brengen bij deze gulle vrouw niet anders dan onvervalschte Antwerpenaren voort. Het is de eeuwige opslokking en transformatie van het oneigene tot het eigene — hier werkt een geheime wet, die zeer zeker van ekonomischen aard is, maar ook getuigt van een machtig ethnisch opslurpingsvermogen. 't Zijn geen zwakke vrouwen, die aldus de aan haar boezem hijgende minnaars in het kroost van beider liefde weet om te beelden tot kinders van den bodem, tot onverwoestelijke telgen van de moederstad, de nooit moe-gebaarde en steeds weer overwinnende moederstad.

Rubens — de grootste Antwerpenaar, die ooit leefde — is geboren te Siegen bij Keulen. Hij heeft Europa doorreisd. Was er ooit zwieriger, gezonder en milder toonbeeld van een waarachtig Antwerpenaar, in zijn edelste en ruimste gedaante? Is zijn blonde Magdalena, die zelfs wanneer ze weent bewonderenswaardig vrouwelijk behaagzuchtig is, niet de patrones, het prototype van onze schoone Antwerpsche jonkvrouwen?

Peter Benoit, de breede en diep-volksche toondichter, het populaire genie, kwam uit Harelbeke, in West-Vlaanderen. En toch, is hij niet de vleeschgeworden kernige gezondheid, de uitgelezen zinnelijkheid,